

Zalavölgye
Takarékszövetkezet

8900 Zalaegerszeg, Dísz tér 7.

A
Zalavölgye Takarékszövetkezet
kockázatokkal és tőkemegfeleléssel kapcsolatos
nyilvánosságra hozatala

Vonatkoztatási időszak:
2013. év

Kelt: Zalaegerszeg, 2014. május 23.

**234/2007. (IX. 4.) Korm. rendeletnek megfelelő jelentés
a Zalavölgye Takarékszövetkezetre vonatkozó nyilvánosságra hozatali
követelményének teljesítéséről**

Bevezetés

A **Zalavölgye Takarékszövetkezet** jelen dokumentummal a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 137/A. §-ában és a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Korm. rendeletben foglaltaknak tesz eleget.

A törvény értelmében:

Lényeges információ: amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja, vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését vagy értékítéletét.

Védett információ: amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti,

Bizalmas információ: amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé.

A Takarékszövetkezet védett vagy bizalmas információt nem köteles nyilvánosságra hozni.

A fentiek értelmében a Zalavölgye Takarékszövetkezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően, bemutatja és összefoglalja a szavatoló tőkével, kockázatokkal és tőkemegfeleléssel kapcsolatos nyilvánosságra hozandó információkat.

Jelen dokumentumban szereplő adatok a Takarékszövetkezet 2013. évi, magyar számviteli szabályok alapján összeállított éves beszámolóján alapulnak.

Jelen dokumentum a jogszabályi hivatkozásoknál a következő rövidített elnevezéseket alkalmazza:

- **Hpt.** - A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény
- **Hkr.**-196/2007.(VII.30.) Korm. rendelet a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről
- **Mkr.**-200/2007. (VII.30.) Korm. rendelet a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről
- **Nyhkr.**-234/2007. (IX.4.) Korm. rendelet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről
- **Pkr.** - 381/2007. (XII.23.) Korm. rendelet a hitelintézetek partnerkockázatának kezeléséről
- **Kkr.** - 244/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól (továbbiakban: Kkr.)
- **Hitkr.** - 250/2000. (XII.24.) Korm rend. a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
- **Jkr.131/2011** (VII.18) Korm. Rendelet. a javadalmazási politikának a hitelintézet mérete, tevékenységének jellege, köre és jogi formájából eredő figyelembevételével történő alkalmazásáról.

3. § *Kockázatkezelési elvek, módszerek*

A Takarékszövetkezet elsődlegesen a prudens, biztonságos működése érdekében, és a kockázatok alacsony szinten tartására törekedve alakította ki kockázatvállalási elveit és módszereit.

Kockázat: Egy tevékenység általánosan elvárt, átlagosan számított eredményéhez képest bekövetkező veszteség lehetősége.

Kitettség: Eszköz vagy olyan mérlegen kívüli kötelezettség, amelyből eszköz keletkezik.

A Takarékszövetkezet működése során különösen az alábbi **kockázattípusokat** vizsgálja:

Az 1. pillérben fedezett kockázatok

- Hitelezési kockázat
 - Általánosságban annak a kockázata, hogy a Takarékszövetkezetnek egy szerződéses partnere felé kitettsége áll fenn, és a szövetkezeti hitelintézetet veszteség éri a szerződéses partner nem szerződés szerinti teljesítése miatt.
- Működési kockázat
 - A Hpt. 76/J. § (1) bekezdése alapján a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata.
- Piaci kockázatok:
 - Devizaárfolyam kockázat
 - Annak a kockázata, hogy a különböző devizákban lévő nyitott pozíciókból a hitelintézetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt.
 - Kereskedési könyvi pozíciós kockázat
 - A kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciókkal kapcsolatosan annak a kockázata, hogy a takarékszövetkezetet veszteség éri a piaci kamatlábak vagy a részvényárfolyamok változása kapcsán.

Az 1. pillérben nem teljesen fedezett kockázat(ok)

- Reziduális kockázat
 - A Felügyeletnek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján annak a kockázata a hitelintézet által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonynak.

A 2. pillérben lefedett kockázatok

- Koncentrációs kockázat
 - A Hpt. szerint olyan kockázat, amely az azonos jellemzőkkel bíró ügyfelekkel szemben felmerülő, különböző szerződéses kapcsolatokból fakadó kockázatok együtteséből ered.
- Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat
 - A Felügyeletnek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak.

- Likviditási kockázat
 - A Felügyeletnek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján annak kockázata, hogy az intézmény nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik.
- <(Országkockázat)>
 - A Felügyeletnek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján olyan veszteség felmerülésének veszélyét jelenti, melyet az országban bekövetkező valamilyen, az adott ország (kormányzat) által kontrollálható a hitelező/befektető által nem kontrollálható esemény generál (gazdasági, politikai stb.).
- Egyéb kockázatok, így különösen:
 - Irányítási kockázat
 - Az irányítási kockázat a felelős belső irányítás megvalósulásának kockázatát jelenti.
 - Reputációs kockázat
 - A Felügyeletnek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján a tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely a takarékszövetkezetről kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri, részvényesi, befektetői vagy hatósági véleményből származik, és az intézmény külső megítélésének a kívánatos szinttől való elmaradásában nyilvánul meg.
 - Stratégiai kockázat
 - A Felügyeletnek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója alapján a tőkét vagy a jövedelmezőséget érintő olyan kockázat, amely az üzleti környezet változásából vagy helytelen üzleti döntésekből, vagy az üzleti környezet változásának figyelmen kívül hagyásából származik.

Külső tényezők figyelembe vétele

- A külső tényezők kockázata magában foglalja a jövedelmezőség kockázatát, a gazdasági környezetből fakadó kockázatot és a szabályozói környezetből adódó kockázatot.

A Takarékszövetkezet a kockázati típusokra vonatkozóan egyesítve hozza nyilvánosságra a kockázatkezelési elveit, majd először általánosan és később főbb kockázati típusonként ismerteti kockázatkezelési céljait és módszereit.

Kockázatkezelési alapelvek (Nyhkr. 3.§ (1))

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért,

a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. *(Összeférhetetlenség elve)*

3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, alkalmazza a kötelezettségvállalásokkal, kockázatvállalásokkal összefüggő belső feladatokat és együttműködik az Integrációs Szervezettel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében *(Együttműködés elve)*
4. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal. *(Óvatosság elve)*
5. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
6. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
7. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
8. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteket úgy alakítja ki, hogy az megfelelően legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
10. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
11. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*
12. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázatkezelési célok (Nyhkr. 3.§ (1))

Általános kockázatkezelési célok

1. A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 80%-os, illetve 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és üzleti területeknek, annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
5. A Takarékszövetkezet a lényeges kockázataira vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a Felügyeletnek, küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti adatszolgáltatás struktúráját.
7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése
8. A Takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására
9. A Takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.

Hitelkockázat-kezelési célok

- Az adósminősítési rendszer folyamatos fejlesztése a tőkemegfelelési szabályozásnak megfelelő minősítési rendszer kidolgozása
- A hitel-monitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése
- A problémás hitelek részarányának csökkentése

Devizaárfolyam kockázatkezelési célok

- A Takarékszövetkezet a valutával, devizával kapcsolatos tevékenysége során a devizaárfolyam kockázatát úgy kezeli, hogy a deviza nyitott pozícióból ne származzon a Kkr. szerint tőkekövetelménye.

Kamatkockázat kezelési célok

- Ne keletkezzen olyan helyzet, hogy a Felügyeletnek a kamatpozíció mértéke miatt a Hpt. 152/A §-a alapján intézkedéseket kelljen foganatosítania.

Működési kockázat kezelési célok

- működési kockázati veszteség-események gyűjtése, elemzése során
- a működési kockázatok mérséklése hatékonyabb folyamatszabályozással, illetve
- fokozott figyelem a csalási kockázat elleni védekezésre.

Koncentrációs kockázatkezelési célok

- A túlzott koncentrációk elkerülése, koncentrációs limitrendszerek további fejlesztése.

Likviditás kockázatkezelési célok

- A lejáratí összhang javítása,
- Túlzott betétes koncentráció figyelése.

Kockázatkezelési módszerek (Nyhkr. 3.§ (1))

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer (SA)
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizető kezessége esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitettségek – eredeti kockázat módszer
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer (BIA)

Kockázatok kezelésére szolgáló stratégia és folyamatok (Nyhkr. 3.§ (2) a))

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

A kockázati stratégia tartalmazza a takarékszövetkezet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát és különösen az alábbi témakörökre terjed ki:

- kockázatvállalási politika,
- kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság,
- kockázati szerkezet,
- kockázatkezelés szervezete.

Kockázatvállalási politika: összefoglalja a Takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész intézményen belül elvárja.

A kockázatvállalási politika ugyanakkor magába foglalja az integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, célokat is.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágát a főbb lényeges kockázatokkal illetően az alábbi táblázat mutatja:

Kockázat típusa	Kockázati étvág, kockázattávallási hajlandóság mértéke	Indoklás
Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat	Közepes	Több kockázat vállalása a pénzügyi céloknak megfelelő jövedelmezőség mellett.
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az MTB-vel, az integráció központi bankjával.
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet elszámolásait az MTB-n keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / ügyfél-csoporttal szembeni kitettségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Fedezett devizapozíciók vállalása, minimális mértékű nyitott pozíciók
Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat	Közepes	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően mozgó kamatozás mellett, fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között.
Működési kockázat	Alacsony	Zéró kockázattűrés a megfelelési kockázatokra. Alacsony kockázattűrés.
Likviditási kockázat	Közepes	A Takarékszövetkezet hosszúlejáratú kihelyezéseinek a növelését tervezi, a növekvő lejáratú transzformációból adódó kockázatot az integrációhoz tartozás mérsékeli.
Stratégia kockázat	Közepes	Évente meghatározott tartalékok.

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási hajlandóságát, kockázati szerkezetét Üzleti Tervében mutatja be.

Az Üzleti Terv tartalmazza a megcélzott hitel-betét arány nagyságát, várható mérlegfőösszeg és hitelkihelyezés növekedését, mérlegtervét, jövedelmezőségre vonatkozó tervszámokat.

Kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók leírása (Nyhkr. 3.§ (2) b))

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakította ki és úgy működteti, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító kontroll funkciók különösen:

- kockázatkezelési funkció
- megfelelésig biztosítási funkció (vonatkozó jogszabályoknak, illetve jogszabályoknak nem minősülő egyéb előírásoknak való megfelelésig biztosítása)
- belső ellenőrzési rendszer (elemei: folyamatba épített-, vezetői ellenőrzés, vezetői információs rendszer, belső ellenőrzési szervezet)

A kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek különösen:

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért a kockázatkezelő a főkönyvelővel együttműködve a felelős.

A Takarékszövetkezet szervezeti felépítésében a belső ellenőrzés (2 fő), a kockázatkezelés (1 fő) tevékenysége egymástól, valamint az egyéb szervezeti egységektől is elkülönül.

A belső ellenőrzés kialakítása, működtetése a jogszabályi előírások, a felügyeleti ajánlások alapján történt, működtetésért az ügyvezetés, szakmai irányításáért a Felügyelő Bizottság a felelős. A belső ellenőrzés tevékenységét önállóan, az ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően látja el. A kockázatokat a belső ellenőrzés is rendszeresen vizsgálja. Az ellenőrzés eredményéről tájékoztatja az Ügyvezetést és beszámol a Felügyelő Bizottságnak.

A Zalavölgye Takarékszövetkezetnél egy fő kockázatkezelő működik, aki a főkönyvelővel és egyéb szervezeti egységekkel együttműködik a kockázatok előzetes kiszűrésének és a kockázatok utólagos azonosításának, mérésének érdekében. A kockázatkezelő munkatárs tevékenységét közvetlenül az elnök-ügyvezető irányítása alatt látja el.

A kockázatkezelő a döntési mechanizmusba beépülve az egyes döntési szintekre kerülő kockázatvállalási döntések előfeltételeként észrevételt, véleményt, javaslatot fogalmaz meg a Takarékszövetkezet számára.

Kockázatomérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre (Nyhkr. 3.§ (2) c))

A Takarékszövetkezet rendszeresen jelentéseket készít a kockázatok alakulásáról és a tőkekövetelményekről a Felügyeletnek, illetve az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottságnak.

A Takarékszövetkezet havonta közvetlenül a felügyeleti adatszolgáltatás küldését megelőzően meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőke megfelelést, az alábbiak figyelembevételével:

- Havonta kell számolni a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőke követelményt, a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban.
- Havonta kell számolni a számszerűsített kockázatok belső tőkeszükségletét a tőkepuffer nélkül hitelezési kockázatoknál kitettségi osztály bontásban.

- Havonta kell elvégezni a tőkepuffer mértékének felülvizsgálatához a kockázatok stressz-tesztjét.

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőkemegfelelésről negyedévente készít jelentés az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak. Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőkemegfelelésének alakulását havonta nyomon követi.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei (Nyhkr. 3.§ (2) d))

A Takarékszövetkezet törekszik kockázatai mérséklésére, így különösen hitelezési tevékenysége keretében a kockázatvállalással járó ügyletek engedélyezésekor a követelését jogilag mindenkor érvényesíthető, bírósági úton végrehajtható, kikényszeríthető hitelbiztosítéki szerződésekkel fedi le, az ügyletekkel járó követelését fedezetekkel biztosítja.

Az ügyletek minősítése és a fedezetek értékelése egymástól függetlenül történik

A kockázatmérséklési céllal befogadott hitelkockázati fedezeteket (biztosítékokat) és a fedezettséget minden hitel előterjesztésben rögzíteni kell.

A Takarékszövetkezet nem fogad el biztosítékként olyan vagyoni eszközöket, amelyek nem képezhetik szokásos kereskedés tárgyát, per tárgyát képezik, forgalomképesek, de értékesítésük az átlagos piaci körülményeknél nehezebben lehetséges, vagy speciális szakértelmet igényel, (pl: műkincsek).

Forgalmi értéke piaci átlagár, hivatalos árjegyzék hiányában egyedi jellegű, az átlagosnál kockázatosabb, vagy nem forgalomképesek, vagy ezzel kapcsolatban aggályok merülnek fel.

A Takarékszövetkezet egyes ügyletei fennállása alatt folyamatos utógondozást végez, melynek keretében többek között a biztosítékok meglétét, állagát, értékét is rendszeres időközönként – esetenként helyszínen is – ellenőrzi. A felülvizsgálatkor az ellenőrzésnek ki kell térnie arra is, hogy a biztosíték állaga, értéke, forgalmazhatósága vagy jogi státusa nem sérült-e a Takarékszövetkezet számára.

Amennyiben a rendszeres felülvizsgálatnál vagy egyéb forrásból a Takarékszövetkezet tudomására jut a biztosíték értékének jelentős – a hitel, garancia és kezességvállalás megtérülését veszélyeztető mértékű – csökkenése, vagy annak eltűnése, megsemmisülése, a helyzetet és a kialakult körülményeket cenzúra előterjesztésben fel kell tární és megoldási javaslatot kell tenni. (Pl. biztosításból történő megtéríttetés, kezesség beváltás, stb.)

3/A §. Javadalmazási politika

A Zalavölgye Takarékszövetkezet Igazgatósága a Javadalmazási politikáját a 102/2011.(10.24.) határozatával elfogadta azzal, hogy rendelkezéseit 2011. január 01. napjától alkalmazza, figyelemmel a 131/2011.(VII.18.) Kormányrendeletben a Hpt - ben, valamint a Felügyelet 3/2011.(VIII.04.) számú, a javadalmazási politika alkalmazásáról szóló ajánlásban foglaltakra.

A Javadalmazási Politika megfogalmazza a javadalmazási politikával szembeni elvárásokat, megállapítja a javadalmazási politika személyi és tárgyi hatályát, szabályozza a javadalmazási típusokat, megállapítja a Javadalmazási Politika speciális hatálya alá tartozó személyi kört,

valamint szabályozza a munkaviszony megszűnése esetén járó juttatásokat, valamint a jogszabály és a Felügyelet által nem támogatott eljárásokat.

A javadalmazási politika tárgyi hatálya kiterjed:

- a Takarékszövetkezet elnök-ügyvezetőjére, valamint a szervezeti egységek vezetését ellátó belső igazgatósági tagként az aktív üzletág ügyvezető igazgatójára.

A kiemelt személyi kör javadalmazása rögzített (állandó) javadalmazásból és teljesítményjavadalmazásból (prémium) áll. Rögzített mindazon javadalmazási elem, amely független az éves teljesítménytől, (személyi alapbér, cafeteria, gépjárműhasználat, mobiltelefon használat) mértékét a hatályos munkaszerződések, és belső szabályzatok rögzítik.

A teljesítményjavadalmazás a teljesítménnyel arányos kifizetést jelent.

A Takarékszövetkezet kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a Javadalmazási Politika legyen összehangolva a takarékszövetkezet kockázatkezelési gyakorlatával, tükrözze az intézmény kockázatvállalási képességét és hajlandóságát, ne ösztönözzön túlzott kockázatvállalásra és épüljön be a pénzügyi tervezés folyamatába.

A kiemelt személyi kör teljesítményértékelés alapelvei:

A teljesítményjavadalmazás megállapításakor legalább 3 év teljesítménymutatóit kell figyelembe venni.

A Takarékszövetkezet által alkalmazott teljesítménymutatók az alábbi szempontokat tartalmazzák:

- a.) nem teljesítő hitelek részarányának változása,
- b.) a tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke,
- c.) a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása,
- d.) az elért adózás előtti eredmény mértéke

A megfelelő teljesítmény értékelése takarékszövetkezeti célkitűzések, valamint a megvalósult eredmények összemérésével valósul meg.

A teljesítményértékelés folyamata:

- 1) Éves célok kitűzése a tárgyév április 30-ig,
- 2) Éves teljesítményértékelés a tárgyévet követő év április 30-ig.

Az éves célokat az Igazgatóság tűzi ki, az üzleti terv elfogadásával egyidejűleg. Az Igazgatóság a 15/2013.(04.24.) számú határozatában megfogalmazta az éves prémiumfeladatokat, mely tartalmazza a teljesítendő feladatokat, a hozzájuk tartozó százalékos arányokat, az előleg kifizethetőségének lehetőségét és az értékelés időpontját.

A teljesítményjavadalmazás kiszámításának alapjául vett teljesítménymutató adott évi értékének helyességét, független szakértő – a Takarékszövetkezet éves könyvvizsgálatát végző könyvvizsgáló - írásbeli igazolása alapján állapítja meg.

A szabályozási, jogszabályi környezetben az év során bekövetkezett jelentős változásokat a prémium feladat kiértékelése során figyelembe veszi a Takarékszövetkezet.

A teljesítményjavadalmazással érintettek esetében – az igazgatóság döntése alapján - minden év október 30. napjáig prémium előleg kerülhet kifizetésre miután az éves célkitűzések időarányosan teljesültek, illetve a Takarékszövetkezet eredménye azt lehetővé teszi.

Az Igazgatóság 110/2013 (10.30.) számú igazgatósági határozattal engedélyezte, hogy a kiemelt személyi kör részére személyi alapbérük 20 %-a - a 2013. évre kitűzött prémium feladatok után járó prémiumelőleg - kifizetésre kerüljön azzal, hogy az előleg kifizetése az SZHISZ általi átvilágítás után, annak függvényében történhet meg.

A kiemelt személyi kör 2013. évben teljesítményjavadalmazásban nem részesült.

Az üzleti év során a takarékszövetkezetnél új munkaszerződéshez kapcsolódó kifizetés, végkielégítés, halasztott javadalmazás nem volt.

A Javadalmazási Politika rendelkezései szerint a független belső ellenőrzésnek évente felül kell vizsgálni a takarékszövetkezet javadalmazási politikáját, annak megfelelő érvényesülését és a nemzeti, valamint az uniós jogszabályoknak és standardoknak való megfelelését. A Javadalmazási Politika belső ellenőrzés általi éves felülvizsgálata megtörtént, és a 2013. október 2-án kelt belső ellenőri vizsgálat alapján a Felügyelő Bizottság 2013. október 30-án én tartott ülésén megtárgyalta és 31/2013.(10.30.) számú határozatával megállapította, hogy a Takarékszövetkezet a felügyeleti ajánlással és a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel összhangban hajtotta végre a Javadalmazási Politikáját.

4.§ A prudenciális szabályok alkalmazása

A 4.§ tekintetében a Takarékszövetkezet esetében nincs adat.

A Takarékszövetkezet nem kötelezett számviteli konszolidációra és nem tartozik összevont alapú felügyelet alá.

5.§ Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

Szavatoló Tőke: a hitelintézetnek a számviteli jogszabályok által meghatározott saját tőkéje és azok a források, amelyek a hitelintézettel szemben fennálló követelések kielégítésébe tőkeként bevonhatók.

A szavatoló tőkével kapcsolatos információk részletezését az alábbi táblázatok tartalmazzák. Minden számszaki adat Ezer Ft-ban van megadva.

**5. § A hitelintézetnek a szavatoló tőkéjével összefüggésben nyilvánosságra kell hoznia
a) az alapvető, a járulékos és a kiegészítő tőkéjének összegét:**

CAA HITELINTÉZETEK SZAVATOLÓ TŐKE SZÁMÍTÁSA		
CAA11	ALAPVETŐ TŐKE	575 514
CAA12	JÁRULÉKOS TŐKE	131 898
CAA16	PIACI KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FELHASZNÁLHATÓ ÖSSZES KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0

b) az alapvető tőkéje pozitív és negatív összetevőit:

CAA111	ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMOK	89 165
CAA1111	Befizetett jegyzett tőke	75 000
CAA1112	(-) Visszavásárolt saját részvények névértéke	0
CAA1113	Tőketartalék	14 165
CAA112	ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	487 934
CAA113	ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25%-áig	0
CAA114	ALAPVETŐ KÖLCSÖNTŐKE	0
CAA115	(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL	-1 585

c) a járulékos tőkéje pozitív és negatív összetevőit:

CAA1211	Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész	0
CAA1213	Értékelési tartalékok	55 643
CAA1216	Lejárat nélküli alárendelt kölcsöntőke	75 100
CAA1218	Járulékos kölcsöntőke	0
CAA1223	Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	1 155
CAA1225	(-) Lejáráttal rendelkező alárendelt kölcsöntőke limit feletti része	0
CAA123	(-) Járulékos tőke limit feletti része	0

d) a Hpt. 5. számú melléklet 24. pontja szerinti korlátozások figyelembevételével meghatározott alapvető és járulékos tőkéjét, valamint a Hpt. 5. számú melléklet 23. pontjának c) alpontjában meghatározott levonandó értéket:

CAA13	(-) LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL ÉS A JÁRULÉKOS TŐKÉBŐL	0
CAA13001	Ebből:(-) Levonások az alapvető tőkéből	0
CAA13002	Ebből: (-) Levonások a járulékos tőkéből	0

e) a Hpt. 5. számú melléklet 29. pontja szerinti értéket:

CAA1510	KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ, LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	707 412
---------	--	---------

6. § A Zalavölgye Takarékszövetkezet tőkemegfelelése

A tőkemegfelelés belső értékelési folyamata kiterjed a takarékszövetkezet minden lényeges kockázatára, a kockázatok mérésére, kezelésére, figyelésére és jelentésére, valamint a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke meghatározására, folyamatos meglétének az ellenőrzésére és a tőkemegfelelés jelentésére, az 1. pillér alatti minimális tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítására.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati Stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőketervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

Belső tőkeszükséglet számítás: A 2. pillér azon része, amely a takarékszövetkezet minimális tőkeszükségletét határozza meg a saját módszertanának segítségével, a Felügyeletnek a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatáról szóló útmutatójában foglaltak figyelembe vételével.

1. **pillér:** a Hpt. 76. §. (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kockázatok (hitelezési kockázatok, felhígulási kockázat, partnerkockázat, kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciós és nagykockázatvállalások, devizaár-folyamváltozás, árukockázat, működési kockázat) tőkekövetelményének az összege, amelyhez a takarékszövetkezet az egyes

kockázatok tőkekövetelményét a Hitelintézeti törvény által előírt módszerek közül kiválasztott módszerrel számítja.

- 2. pillér:** A Hpt. 76/K §-ában előírt belső tőke megfelelés értékelési folyamatnak, valamint annak a Hpt. 145/A §-ában meghatározott felügyeleti felülvizsgálatának és értékelésének az együttese. A belső tőkeszükségletet a takarékszövetkezet saját módszertanával számítja. Ezen túlmenően olyan eljárásokat alkalmaz, amelyek hosszútávon alkalmasak a működése során felmerülő lényeges kockázatok kezelésére.

- 3. pillér:** A takarékszövetkezet a saját működéséről, kockázatairól rendszeresen nyilvánosságra hoz a törvényben meghatározott információkat.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázatok mérését az u.n. **Sztenderd módszer (SA)** alapján végzi, míg a működési kockázatok mérésére az **Alapmutató módszert (BIA)** alkalmazza.

Tőke megfelelés – a rendelkezésre álló tőke és a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke különbsége.

- Szabályozói tőke megfelelés – a szavatoló tőke és a Hpt. 76. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott, a kockázatok fedezéséhez a szabályozás által meghatározott tőkekövetelmény különbsége;
- Belső tőke megfelelés – a belső tőke és a kockázatok fedezéséhez a belső szabályzat szerint számított tőkeszükséglet különbsége.

(Belső tőke: a Takarékszövetkezet belső szabályzatában lefektetett módszertan szerinti, saját számítása által belső célokra meghatározott tőke.)

A Takarékszövetkezet a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül minimálisan tartandó tőkepuffert határoz meg az alábbi kockázatokra:

- Hitelezési kockázatok
- Devizaárfolyam kockázat
- Limitekkal kezelt kockázati típusok, ahol a limiten belüli részre nincs belső tőkeszükséglet meghatározva
 - Nagy kockázat
 - Adósok portfólió szintű koncentrációja
 - Biztosítéki koncentráció
 - Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat
- Limitekkal kezelt kockázati típusok, ahol limiten felül sincs meghatározva belső tőkeszükséglet vagy az csak részleges
 - Ágazati koncentráció
 - Likviditási kockázat
- Működési kockázat
- Nem számszerűsített kockázatok
- A Felügyelet által kockázatosnak tartott portfóliók, tevékenységek.

a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitétségi osztályonkénti bontásban.

CAB HITELINTÉZETEK TŐKEKÖVETELMÉNY SZÁMÍTÁSA		
CAB21111	SA módszer tőkekövetelménye kitétségi osztályok szerint	124 426
CAB2111101	Központi kormányok és központi bankok	0
CAB2111102	Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
CAB2111103	Közzszektorbeli intézmények	0
CAB2111104	Multilaterális fejlesztési bankok	0
CAB2111105	Nemzetközi szervezetek	0
CAB2111106	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	21 134
CAB2111107	Vállalkozások	34 647
CAB21111071	ebből: rövid lejáratú követelések	0
CAB2111108	Lakosság	11 286
CAB2111109	Ingatlannal fedezett követelések	29 745
CAB2111110	Késedelmes tételek	1 885
CAB2111112	Fedezett kötvények	0
CAB2111114	Kollektív befektetési értékpapírok	0
CAB2111115	Egyéb tételek	25 729

7. § A hitelintézet hitelezési és a felhígulási kockázatra vonatkozó információk

A hitelezési kockázat az ügyfelek és partnerek felé fennálló követelések nem-teljesítéséből fakadó kockázat, amikor az ügyfél vagy partner nem tudja szerződés szerint (vagy nem pontosan a szerződés feltételei szerint) határidőben teljesíteni a Takarékszövetkezet felé fennálló kötelezettségeit.

a) a késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése:

A Takarékszövetkezet a kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre a kitétségnak az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez a következő kockázati súlyokat alkalmazza:

- 150%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitétség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a.
- 100%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitétség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a.

A hitelezési kockázat esetében a stressz teszt vizsgálat egyrészt arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik. Másrészt, a stressz teszt azt vizsgálja, hogy a devizaárfolyam-kockázatnál feltételezett stresszhatás bekövetkezése esetén – a devizakitettségek értékelése miatt - milyen mértékben növekszik a tőkeszükséglet. Ez utóbbit számítás az eredeti portfólióra, és nem a minőség-romlás utáni portfólióra történik.

Portfólió minőség romlása

A portfólió minőség romlásával kapcsolatos stressz hatás a következőket vizsgálja

- miként nő az értékvesztés és céltartalékképzés, és
- miként emelkedik a romló portfólióval kapcsolatos tőkeszükséglet.

A stressz teszt által mért stressz alatti tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja. A hitelezési kockázat számításokat a Felügyeletnek az új tőkemegfelelési követelményekre vonatkozó adatszolgáltatási táblázatai alapján kell számítani több lépésben. A stressz tesztben szerepeltetni kell minden olyan kitettségi osztályt, amelyben a Takarékszövetkezet nettó összes kitettsége meghaladja az 5%-ot.

A stressz tényezők (faktorok) és számításra vonatkozó általános szabályok a következők:

1.Mérlegen kívüli tételek lehívása – A stressz helyzetben az ügyfelek helyzetének romlása miatt a le nem-hívott hitelkeretből a szokásoshoz képest nagyobb arányt hívnak le, és a vállalt garanciáért is nagyobb mértékben kell helytállni. Ezért a mérlegen kívüli kötelezettségvállalások összegét csökkenteni kell, és a mérlegen belüliekét ugyanezzel az összeggel meg kell növelni. A 100%-nál alacsonyabb ügyletkockázati súlyozású tételek mérlegtétellé válása a kockázattal súlyozott kitettség értékét, ezen keresztül a tőkeszükségletet növelő hatású.

2.Ingatlan fedezetek romlása - Az ingatlannal fedezett kitettségek közül a fedezetek elfogadhatóságának romlása miatt a korábban fedezett hitelek egy része fedezetlenné válik. Emiatt át kell sorolni az ingatlannal fedezett kitettségek meghatározott százalékát a fedezetlen állományba a lakossági, illetve vállalkozói kitettségek közé, attól függően, hogy a kitettség fedezet nélkül melyik kitettségi osztályba tartozna.

3.Késedelmes tételek növekedése – A feltételezés az, hogy a vállalkozói, a lakossági, az ingatlannal fedezett kitettségi osztályba lévő tételek, valamint az önkormányzati és a 100%-os közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek minősége romlik, és ezért a stressz hatásként meghatározott romló portfólió hányadokat külön-külön át kell sorolni a késedelmes tételek közé.

4. Késedelmes tételek közé átsorolt állományok - értékvesztés hányadok - A késedelmes tételek közé átsorolt állományoknál az 50%-os, 100%-os vagy 150% kockázati súlyozás meghatározásához meg kell határozni, hogy az átsorolt állományokra átlagosan mekkora értékvesztést vagy céltartalék-képzést kell elszámolni.

Az átsorolt ingatlannal fedezett kitettségeknél az átsorolt tételekre 20%-nál nagyobb értékvesztés hányadot feltételezve

- 50%-os súlyozást kell rendelni a lakóingatlannal fedezett kitettség részekhez
- 100%-os súlyozást kell rendelni az egyéb ingatlannal fedezett kitettségekhez

Az átsorolt állományok 20% vagy annál magasabb feltételezett értékvesztés/céltartalék hányad esetén 100%-os, 20%-nál és a 150%-os kockázati súlyozás alá kerülnek az alábbi tételeknél

- önkormányzatokkal szembeni kitettségek közül átsorolt tételek közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek közül átsorolt tételek
- vállalkozói kitettségek közül átsorolt tételek
- lakossági kitettségek közül átsorolt tételek

5. Hitelintézetekkel szembeni kitettségek

- A magyar hitelintézetekkel szembeni kitettségeknél a stressz teszt során sem növekvő tőkeszükséglettel, sem értékvesztéssel, céltartalékképzéssel nem kell számolni.
- A más országokban bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kitettségek esetében (ha lényeges a kitettség) az állománynak a mellékletben meghatározott részét át kell sorolni a késedelmes tételek közé a 100%-os kockázati súlyozási kategóriába, megfelelő értékvesztést feltételezve.

6 - 7. Fedezett kötvények, kollektív befektetési formákban lévő kitettségek (ha lényeges a kitettség)

- A fedezett kötvényeknél és a kollektív befektetési formákban lévő kitettségek stressz teszt mellékletben meghatározott részénél, a stressz teszt mellékletben rögzített értékvesztést kell feltételezni, ezeket azonban nem kell átsorolni a késedelmes tételek közé.

8. Késedelmes tételek mögötti értékvesztés hányad növekedés

- Stressz helyzetben általában a már késedelembe esett ügyfelek helyzete tovább romlik, és a fedezetek értéke pedig csökkenhet, ami a már elszámolt értékvesztésen túl további értékvesztés elszámolást tesz szükségessé. Az értékvesztés növekménye azonban nem lehet nagyobb, mint a késedelmes tételeknél a fedezetlen kitettségnek az a része, amelyre nem történt értékvesztés/ céltartalék elszámolás.

b) az értékvesztések elszámolása és visszaírása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek:

Az értékvesztések elszámolása és visszaírása, a céltartalékok képzése során a Takarékszövetkezet a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint „A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól” szóló 250/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet alapján jár el.

Az ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a várhatóan megtérülő érték között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

Az eszközök minősítése alapján az értékvesztések képzése és a visszaírások havonta kerültek elszámolásra.

A lakossági, vállalkozói, önkormányzati és egyéb ügyfelekkel szembeni követelések közül a **kisösszegűnek minősülő követeléseket** a Takarékszövetkezet **csoportos egyszerűsített értékelés** alá vonja. Mértéke: a Takarékszövetkezet 2012. december 31-i szavatoló tőke 1%-a.

A fenti összeghatárt meghaladó követeléseket, valamint a hitelintézeteknél elhelyezett bankközi betéteket, a befektetési és forgatási célú értékpapírokat (ha nem a Magyar Állam, illetve az MNB bocsátotta ki), a vagyoni érdekeltségeket, és a mérlegen kívüli kötelezettségeket összeghatártól függetlenül **egyedi értékelés** keretében minősíti a takarékszövetkezet. Ez alól kivételt képeznek azok a mérlegen kívüli kötelezettségek, amelyek az ügyfelekkel szembeni követelésekhez kapcsolódnak (pl. folyószámla hitelkeret le nem hívott része), és így a követelésnek megfelelő eljárás szerint kerülnek minősítésre.

A befektetések minősítése az éves beszámoló készítésekor történik.

A takarékszövetkezet évvégén az elszámolandó értékvesztés nagyságát a Csoportos egyszerűsített értékelés hatálya alá tartozó tételek esetében az alábbi mértékek alapján határozza meg, a bruttó

könyv szerinti érték %-ban: a külön figyelendő kategóriában 5 %, átlag alatti kategóriában 20 %, kétes követeléseknél 50 %, a rossz minősítésű kintlévőségeknél pedig 90 %.

A 90 napon túl lejárt tartozások esetében - Felügyelet ajánlását figyelembe véve - a Takarékszövetkezet a fedezetlen lakossági állományra 80%-os értékvesztést képez.

Az elszámolandó értékvesztés nagyságát az Egyedi értékelés hatálya alá tartozó tételek esetében az alábbi mértékek alapján határozza meg, a bruttó könyv szerinti érték %-ban: a külön figyelendő kategóriában 1-10 %, átlag alatti kategóriában 11-30 %, kétes követeléseknél 31-70 %, a rossz minősítésű kintlévőségeknél pedig 71-100 %.

c) a számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összegét és a kitettség értékek átlagos értékét kitettségi osztályonkénti bontásban:

Mérlegen belüli és mérlegen kívüli bruttó kitettségek Ezer Ft-ban.

Kitettségi osztályok	Bruttó kitettség	Átlagos érték
Központi kormányok és központi bankok	3 067 569	2 926 068
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0	20 577
Közszektorbeli intézmények	0	17 872
Multilaterális fejlesztési bankok	0	0
Nemzetközi szervezetek	0	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	1 651 601	1 651 744
Vállalkozások	680 871	685 655
ebből: rövid lejáratú követelések	0	0
Lakosság	272 347	337 010
Ingatlannal fedezett követelések	1 044 313	950 736
Késedelmes tételek	167 830	200 153
Fedezett kötvények	0	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0
Egyéb tételek	417 490	420 855

d) a kitettségek földrajzi - legalább országonkénti - megoszlását kitettségi osztályonként:

A Takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

e) a kitettségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfélkategória szerinti megoszlását kitettségi osztályonként:

Mérlegen belüli és mérlegen kívüli nettó kitettségek Ezer Ft-ban.

Kitettségi osztályok	Nettó kitettség
Központi kormányok és központi bankok	3 067 569
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0
Közszektorbeli intézmények	0
Multilaterális fejlesztési bankok	0
Nemzetközi szervezetek	0
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	1 651 601
Vállalkozások	663 404
ebből: KKV	624 185
Lakosság	271 901
ebből: KKV	105 247
Ingatlannal fedezett követelések	1 011 530
Késedelmes tételek	21 622
Fedezett kötvények	0
Kollektív befektetési értékpapírok	0
Egyéb tételek	417 131

f) a kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítását kitettségi osztályonként:

Mérlegen belüli és mérlegen kívüli nettó kitettségek Ezer Ft-ban.

Kitettségi osztályok	Nettó kitettség	Éven belül	Éven túli
Központi kormányok és központi bankok	3 067 569	153 292	2 914 277
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0		
Közszektorbeli intézmények	0		
Multilaterális fejlesztési bankok	0		
Nemzetközi szervezetek	0		
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	1 651 601	633 353	1 018 248
Vállalkozások	663 404	371 822	291 582
ebből: KKV	624 185	345 254	278 931
Lakosság	271 901	128 863	143 038
ebből: KKV	105 247	76 144	29 103
Ingatlannal fedezett követelések	1 011 530	156 852	854 678
Késedelmes tételek	21 622	2 947	18 675
Fedezett kötvények	0		
Kollektív befektetési értékpapírok	0		
Egyéb tételek	417 131	417 131	

g) gazdasági ágazatbeli vagy ügyfélkategória szerinti megoszlásban összesítve.

1. a késedelmes tételt és a hitelminőség-romlást szenvedett kitétséget:

Lejárt követelések ügyfelenként	Összeg E Ft-ban
Hitelek - Nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitel	81 455
Hitelek – Háztartásoknak nyújtott hitel	74 822
Hitelek – Egyéb belföldinek nyújtott hitel	0

2. az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalékot, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget:

Értékvesztés alakulása	2013. Nyitó állomány	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszaírás	2013. Záró állomány
Mindösszesen	216 163	66 266	97 948	184 481
Hitelek - Nem pénzügyi vállalkozások	95 781	14 713	30 764	79 730
Hitelek - Háztartásoknak	119 953	51 528	67 113	104 368
hitelek egyéni vállalkozóknak	35 486	21 397	28 605	28 278
hitelek lakosságnak	84 467	30 131	38 508	76 090
Hitelek - Egyéb	0	24	0	24
Egyéb követelések	429	1	71	359

Céltartalék alakulása	2013. Nyitó állomány	Céltartalék képzés	Céltartalék visszaírás	2013. Záró állomány
Mindösszesen	14 563	3 777	4 549	13 791
Függő kötelezettség utáni CT	14 563	3 777	4 549	13 791
Egyéb számviteli CT	0	0	0	0

h) a hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségeket - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - földrajzi - legalább országonkénti - megoszlás szerinti bontásban:

A Takarékszövetkezetnek nincs határon átnyúló tevékenysége.

A banktitokra tekintettel a Takarékszövetkezet ügyfélkategóriánként gyűjti ki a nyilvántartásból a fenti adatokat és jeleníti meg azokat.

8.§ Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet a Felügyelet által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadta el.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezéskockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr.-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a Felügyeletnek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A magyar központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a magyar központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a Felügyelet által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

12.§ Hitelezési kockázat mérséklés

(1) Elismerhető hitelkockázati fedezetet alkalmazó hitelintézetnek nyilvánosságra kell hoznia:

a) a mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elveit és pontjait, valamint azt, hogy ezen fedezetet milyen mértékig veszi igénybe:

A Takarékszövetkezet tőkekövetelmény mérséklésénél nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

b) a biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei:

A kockázatvállaláshoz kapcsolódó fedezetkikötés célja, hogy az adós/ok nem fizetése esetén a Takarékszövetkezet követeléseit a biztosítékok értékéből kiegyenlíthesse. A fedezetek kikötése írásbeli szerződéskötéssel történik.

Fedezet: a Takarékszövetkezet követelésének megtérülési forrását jelenti. A követelések visszafizetése elsődlegesen az ügyfél várható pénzforgalmából, árbevételeiből, működési eredményéből, másodlagosan a fedezetként elfogadható biztosítékokból térülhet meg.

A kihelyezésről történő döntés előtt a Takarékszövetkezet meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.

A kockázatvállalások előkészítése és döntése során a Takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok/fedezetek minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre és járulékaira, valamint a járulékos költségekre.

A kockázatvállalási döntés során a Takarékszövetkezetnek meg kell győződnie a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, azok valós jelenlegi és várható jövőbeni értékéről, terhelhetőségéről és hozzáférhetőségéről.

Az adósok minősítése, az ügyletek típusa és a kockázatvállalás nagyságrendje alapján kialakított kockázatvállalási kategóriák mindegyikéhez külön-külön rendeli hozzá a fedezettségi követelményeket és az elfogadható fedezeteket, meghatározva a különféle fedezetek együttes alkalmazásának gyakoriságát és a fedezetek bevonásának sorrendjét is.

A fedezettség optimalizálása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók (pl. nagykockázatnak minősülő kihelyezés) esetében az adott ügyletkez többféle biztosíték együttes alkalmazását is kikötheti.

Fogyasztó, természetes személy, egyéni vállalkozó és gazdasági társaság tagjai esetén az ügyfél vagy közeli hozzátartozója magánvagyonra is bevonható a fedezetek körébe.

Gazdasági társaság esetén különösen a társaság tulajdonosainak, ügyvezetőjének, illetve ezek közeli hozzátartozójának magánvagyonra is bevonható a fedezetek körébe (pl. készfizető kezesség).

A Takarékszövetkezet az aktív ügyletek mögé állított biztosítékok értékének megállapításakor mindazokat az értékképző tényezőket, körülményeket figyelembe veszi, amelyek az adott követelés teljes megtérüléséig, a felajánlott fedezet jellege, likviditása, és érvényesítésének, értékállóságának, ellenőrizhetőségének kockázata alapján befolyásolják a követelés megtérülését.

A Takarékszövetkezet speciális értékelési szempontoknak való megfelelés mellett különösen az alábbiakat tartja fedezeti érték megállapításának alapjául:

- Ingatlanok és járművek, gépek, berendezések esetén értékbecslő által készített értékbecslésben feltüntetett becsértéket.
- Készletek, vagyon, vagyonrész esetén a számviteli nyilvántartásban feltüntetett nettó értéket, új beszerzés esetén a számlán / adásvételi szerződésben feltüntetett nettó értéket.
- Közraktárban elhelyezett áru esetén a tőzsdei elszámoló árat, vagy szakértői véleménnyel alátámasztott árat.
- További alapul szolgáló érték lehet különösen: az árfolyamérték, a kereskedési forgalomban kiállított számlaérték, államilag garantált vételár, adó- és értékbizonyítványban meghatározott érték, helyszíni szemle alapján megállapított érték, könyv szerinti érték, járművek esetében az EUROTAX katalógus összehasonlító árai.

A Takarékszövetkezet fedezetként nem fogadja el: a saját maga által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt, a hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt, a hitelintézet vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás a Gt.-ben meghatározott minősített többséget biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét.

A vállalt kockázat minősítésekor a Takarékszövetkezet nem veszi figyelembe azt a biztosítékot, amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékaként adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat.

Ingatlanfejlesztéshez kapcsolódó ügyleteknél a Takarékszövetkezet a fedezet jövőbeni várható hozamát vagy jövőben megváltozó értékét nem veszi figyelembe.

c) az elismert biztosítékok fő típusait:

A Hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint az alábbiak:

- 1) a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok,
- 2) a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- 3) az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint
- 4) a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja,
- 5) garancia és készfizető kezességet

d) a garanciát nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriáját a Hkr. 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriái:

A Takarékszövetkezetnél a 2009 - 2013. években a magyar Központi kormány által vállalt garancián, valamint a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány garancia szervezeteken kívül más nem vállalt garanciát.

A Takarékszövetkezet a garanciát nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriáját a következőkben teszi közzé:

- 1) Központi kormány és bank: BBB
- 2) Regionális kormány és helyi önkormányzat: BBB
- 3) Hitelintézet és befektetési vállalkozás: BBB
- 4) Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás: BBB

A Hpt. szerint Központi kormány: a Magyar Állam, valamint minden olyan szervezet, amelyet az Európai Unió bármely tagállamának jogrendje annak tekint.

e) a hitelezéskockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk:

A Takarékszövetkezetnél nem merült fel ilyen információ.

f) az olyan kitétségek - mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni - értékét, amelyek esetében készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát vettek figyelembe:

Megnevezés	Nettó kitétség érték
Állami garancia	0
Garantiqa Hitelgarancia kezesség	123 820
AVHGA kezesség	53 513

(2) A kockázattal súlyozott kitétség értéke sztenderd módszerrel számító hitelintézetnek, valamint azon hitelintézetnek, amely nem alkalmaz saját nemteljesítéskori veszteségrátát, illetőleg hitelegyenértékesítési becslést, az egyes kitétségi osztályaira vonatkozóan

nyilvánosságra kell hoznia az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett, teljes kitettség értéke.

A Takarékszövetkezetnél alkalmazott kitettségi osztályok az alábbi táblázatban láthatóak.

Kitettségi osztály	Fedezett, összes kitettség (teljesen korrigált érték Ezer Ft-ban)
Központi kormánnyal vagy központi bankkal szembeni kitettség	3 432 022
Regionális kormánnyal vagy helyi önkormányzattal szembeni kitettség	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettség	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség	1 451 530
Vállalkozással szembeni kitettség	544 411
Lakossággal szembeni kitettség	232 513
Ingatlannal fedezett kitettség	1 005 529
Késedelmes tétel	21 622
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	0
Egyéb tétel	417 131

13.§ Kereskedési könyv

A Hpt. és a 244/2000. Korm. rendelet alapján a Takarékszövetkezet felmentést kapott a kereskedési könyvvezetési kötelezettség alól, így a Takarékszövetkezetnek a 2008. évben nem kellett kereskedési könyvet vezetnie. 2009 - 2013. években a Takarékszövetkezetnek nem keletkezett kereskedési könyvbe tartozó elszámolási tétele.

14.§ Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

A Takarékszövetkezet pénzügyi befektetései között többségi vagy befolyásoló részesedés nincs.

A Takarékszövetkezetnek a befektetései után értékvesztés elszámolására nem volt szükség.

A Takarékszövetkezet a kereskedési könyvben nem szereplő részvények, részesedések között az alábbi üzletpolitikai céllal vásárolt, tartós tulajdoni részesedést biztosító befektetéseket tartja nyilván:

- Magyar Takarékszövetkezeti Bank ZRt: 52.648 eFt,
- Garantiqa Hitelgarancia ZRt: 200 eFt,
- Banküzemi Vagyonkezelő és Hasznosító ZRt: 200 eFt,
- „KÖT” Takarékszövetkezetek Kölcsonös Biztosító Egyesület: 200 eFt.

Az előző évben részvény eladás miatt 29 eFt összegű árfolyamnyereség keletkezett.

Megnevezés	Részvények
Nyitó mérleg szerinti érték	46 567
Befektetések az év folyamán	6 687
Forgóeszközből átsorolt	
- érték	
- időpont	
Befektetett eszközből átsorolás	
-érték	
-időpont	
Értékesítés	
-érték	6
-időpont	2013.08.23.
Záró érték	53 248

15. § Kamatkockázat

a) a kamatkockázat jellege és az ezzel kapcsolatos értékelési elvek (ideértve a kölcsönök előtörlesztésével és a lejárat nélküli betétekkel kapcsolatos elveket is), valamint a kamatkockázat mérésének gyakorisága:

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkezik. Takarékszövetkezetünkénél a banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatlábváltozást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját. A Takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, illetve a betét felmondást nem modellezi. A lejárat nélküli szerződések (pl. folyószámla betét, folyószámlahitel stb.) tartós részét (magbetétnek is nevezik) nem modellezi.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

b) a bevétel, az üzleti érték vagy a kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulása, devizanem szerinti bontásban:

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya.

Időszak / Devizanem	HUF	EUR	USD	CHF	GBP	JPY
2013. I. n.év	22,19 %	---	---	---	---	---
2013. II. n.év	19,38 %	---	---	---	---	---
2013. III. n.év	20,62 %	---	---	---	---	---
2013. IV. n.év	33,68 %	---	---	---	---	---

15/A § Értékpapírosítás

Értékpapírosítási ügyletei a Takarékszövetkezetnek nincsenek, ezért nem számítunk rájuk tőkekövetelményt.

15/B § Partnerkockázat kezelése

A Takarékszövetkezetnek származtatott ügyletei nincsenek, ezért partnerkockázatra tőkekövetelményt nem kell számítania.

16. § Működési kockázat

A működési kockázat alatt a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a Takarékszövetkezet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázatát értjük.

A Takarékszövetkezet a működési kockázat belső tőkekövetelményét az alapmutató módszer szerint számolja.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredménykimutatás alapján számolja ki az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni.

A számítások során nem vehető figyelembe:

- az értékvesztéssel, értékvesztés visszairással, céltartalék képzéssel vagy céltartalék felhasználással kapcsolatos ráfordítás és bevétel,
- az általános igazgatási költség,
- a kereskedési könyv részét nem képező tételek – ide nem értve a devizát – eladásából realizált bevétel, a pénzügyi műveletek nettó nyereségében és a pénzügyi műveletek nettó veszteségében szereplő eredmény, az egyéb bevételek között szereplő üzleti tevékenységből származó bevétel,
- az egyéb bevételek között lévő a biztosítási események miatti kártérítésből származó bevétel.

Az irányadó mutató számítása során csak a pozitív előjelű összeget lehet figyelembe venni. Ha ez az összeg egy év vonatkozásában negatív vagy nulla, akkor a fennmaradó két évhez tartozó

pozitív összegek számtani átlagát kell figyelembe venni. Ha az összeg két év vonatkozásában negatív vagy nulla, akkor kizárólag annak az évnek az adatát kell figyelembe venni, amelynek esetében az összeg pozitív.

A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbiek szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka. A tőkekövetelmény értéke 2013. december 31-én 66.317 eFt.

Zalaegerszeg, 2014. május 23.

**Zalavölgye Takarékszövetkezet
Igazgatósága**